

Internet på frammarsch i Centralamerika

Kritiker av demokratins tillstånd i Latinamerika menar ofta att den demokrati som finns tenderar att endast sträcka sig till att bara omfatta val. En ökad tillgång till internet främjar informationsspridning och kommunikation och på så vis även den demokratiska utvecklingen, i alla fall ur en deltagande synvinkel.

Internet kan vidare hjälpa lokal utveckling, förstärka medborgarskapet, förbättra både ut- och inläring. Inte minst med tanke på att inte alla har tillgång till bibliotek så är internet en viktig källa till information, och även för dem som faktiskt har tillgång till bibliotek kan internet naturligtvis erbjuda oändligt mycket mer information.

Internet ger också en chans att på ett enkelt sätt kommunicera med massor av folk världen över. Det kan handla om att kunna kommunicera eller etablera kontakt med kommunledningen, med andra ungdomar i landet eller på andra sidan jordklotet. Internet ger individer en chans att utbyta idéer och erfarenheter med personer man knappast hade kommit i kontakt med annars.

Öka tillgången till internet

Projekt har startats för att öka tillgången till internet och datorer, bland annat för att ungdomar ska kunna söka jobb den vägen.

Det är en fördel att kunna komma åt olika sajter för exempelvis stipendier eller rekrytering och platsannonser samt naturligtvis företag som ofta annonserar eventuella lediga platser på sin egen hemsida. På senare tid har det blivit allt vanligare att man endast kan söka en del tjänster via en länk på företagets hemsida genom att fylla i ett formulär på nätet. Med den utvecklingen är internettillgången inte bara en fördel utan närmast nödvändig.

Förutom den praktiska möjligheten att kunna söka jobb ses det i dag på många arbetsplatser som en självklarhet att kunna kommunicera via e-post och att använda internet såväl som intranät. Dessutom har många ungdomar själva startat internet-baserade företag.

Till internetns tillväxtfaktorer i Nicaragua hör bland andra tillkomsten av internetcaféer och ökad tillgång i skolorna, men även så kallade telecentra som ger samhällsinnevarnarna internettillgång på ett lokalt plan. Staten har även startat elektroniska administrativa tjänster.

Den potentiella nyttan med internet förutsätter tydligen att man kan läsa. Enligt Sida, som använder *Human Development Report 2005* som källa, är läskunnig-

het bland vuxna i Nicaragua 77 procent.

Även om man läser nog bra för att inte klassas som analfabet i statistiken kan emellertid en hel del information vara nog så krånglig att ta sig igenom. Det finns säkerligen en grupp som uppfyller kriterierna för läskunnighet, men som ändå har svårigheter att tillgodogöra sig mycket av den information man nu potentiellt fått tillgång till genom internet.

Man kan inte heller anta att "alla" som faktiskt rent teoretiskt skulle kunna inhämta och tillgodogöra sig information från internet, eller från andra källor heller för den delen, faktiskt aktivt gör det. En stor andel av befolkningen, i vilket land som helst, tar in den information de får relativt enkelt serverad för sig, men gör inga stora ansträngningar för att söka ytterligare eller alternativ information.

Även om inte precis varje individ personligen söker information och kommunicerar via nätet kommer det faktum att några här och där gör det, indirekt sprida informationen och deltagandet till fler, genom att de flesta som informerar sig och kommunicerar förmodligen för informationen vidare till ett antal individer omkring sig. Även om de gör det på ett högst informellt sätt så får fortfarande ett större antal individer – även eventuella analfabeter – indirekt del av informationen och fördelarna med internet.

Internet och dess till synes outsiders information görs tillgänglig för fler och fler. Kanske bör man komplettera med att puffa för internettillgången bland folk som inte tidigare haft någon, samt informera om att informationen nu finns tillgänglig och om hur man bär sig åt för att söka informationen.

Två procent har tillgång till internet

Användare av internet i Nicaragua beräknas till 125 000 eller 2,1 procent (av en befolkning beräknad till 5,8 miljoner) och ökningen från 2000 till 2005 är 150 procent. För att sätta dessa siffror i perspektiv kan vi göra några jämförelser:

Av samtliga iberio-amerikanska länder har endast Kuba (1,3 procent) mindre andel internetanvändare än Nicaragua. Av de latinamerikanska länderna har Chile (36,1 procent) störst andel internetanvändare, följt av Costa Rica (23,2 procent) och Uruguay (20,9 procent).

De till Nicaragua mer närliggande länderna ligger också närmare Nicaragua när det gäller andel internetanvändare: El Salvador 9,1 procent, Guatemala 6,1 procent och Honduras 3,4 procent. I dessa tre länder har tillgången ökat mycket från 2000 till 2005, i synner-

Bara två procent har tillgång till internet i Nicaragua.

FOTO: BERIT SVENSSON H

het i El Salvador där ökningen är hela 1 369 procent och i Guatemala där ökningen är 1 063 procent, men även Honduras ökning på 458 procent är relativt stor i förhållande till Nicaraguas 150 procent.

Det kan även sägas att Dominikanska Republiken med sin ökning på 1 355 procent till 8,9 procent internetanvändare tillsammans med El Salvador och Guatemala är de enda tre länder som från år 2000 till 2005 har en ökning på mer än 650 procent.

På den negativa sidan kan nämnas att även de som vill göra "dåliga" saker självklart har att vinna på en ökad internettillgång. Det sägs att exempelvis individer som sysslar med människohandel i sin "verksamhet" drar nytta av internet. Detta kan naturligtvis inte hävdas som ett argument emot internet utan måste rimligen motarbetas på andra sätt. Internet kan förmodligen också användas minst lika mycket för att informera om och på olika sätt, direkt såväl som indirekt, för att motarbeta människohandel.

Andra negativa aspekter skulle kunna vara att det kan bli en allvarlig klyfta mellan de som har möjlighet att utnyttja internet och de som inte har det, samt risken att dra på sig stora kostnader om man använder internet hemma eller på internetcaféer. (En del skolor och ungdomscentra eller liknande kan dock erbjuda gratis internet.) Inte heller dessa två aspekter kan framhållas som argument emot internet utan endast som just negativa aspekter som bör hållas i minnet för att i möjligaste mån motarbetas och undvikas.

Gabriella Fahlström Spiik

Siffrorna om internetanvändare är inhämtade den 21 november 2005

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/